

Záznam

z 1. stretnutia pracovnej skupiny pre štandardizáciu terminológie v oblasti informatizácie spoločnosti uskutočneného 15. mája 2009 na MF SR

Zúčastnení:

Peter Bíro (MF SR), Ján Hochmann (MF SR), Gabriela Krajčovičová (MF SR), Ivan Vazan (MF SR), Robert Ondrejko (MF SR), Eduard Mračka (MDPT SR), Elena Kačalová (MK SR), Jana Levická (Jazykovedný ústav SAV), Arpád Takács (VÚS), Daniel Olejár (FMFI UK), Richard Ostertág (FMFI UK), Martin Vrábel (ITAS), Stanislav Nepela (ITAS), Ján Sabol (SAPRIA), Pavol Frič (SISp)

Program zasadnutia:

1. Úvod
2. Diskusia k rámcu činnosti PS7
3. Prezentácia webového nástroja pre tvorbu glosára

Priebeh zasadnutia:

1. Úvod

Zasadnutie pracovnej skupiny (ďalej len „PS“) viedol p. Hochmann.

P. Hochmann uviedol informácie o vzniku a predpokladaných úlohách a cieľoch PS, ktoré následne doplnil p. Bíro. P. Bíro oboznámil prítomných aj o aktivitách na úrovni Európskej únie, a to najmä o projekte SEMIC.EU (www.semic.eu), ktorý sa zaoberá sémantickou interoperabilitou, multijazyčnosťou, ontológiami a podobne.

V rámci úvodu bolo konštatované, že činnosť PS7 je veľmi potrebná, pretože v súčasnosti v SR harmonizácia terminológie najmä v oblasti IKT absentuje.

Problémom je najmä neexistencia mnohých a zároveň stále vznikajúcich anglických pojmov z oblasti IKT. Prvou „lastovičkou“ je metodický pokyn MF SR, ktoré vydalo k terminológii v roku 2008 (ďalej len „glosár MF SR“), jeho forma je však iba odporúčajúca, a nie všeobecne záväzná.

Ďalším problémom je úplne bežne používaná a veľmi nevhodná definícia pojmov „na účely tohto zákona“, a to aj vo vznikajúcich právnych predpisoch (napr. zákon o ochrane utajovaných informácií a ochrane kybernetického priestoru), kde sa všeobecné pojmy definujú iba na špecifické účely, a tým pádom je pojem všeobecne nepoužiteľný.

2. Diskusia k rámcu činnosti PS7

Členovia PS diskutovali k náplni práce PS7 a k rozsahu činnosti s ňou súvisiacej.

V rámci úloh bolo nakoniec zadefinované, že PS7 sa bude zaoberať tvorbou terminológie:

- prioritne pre legislatívne účely,
- sekundárne pre použitie v strategických, koncepčných a metodických dokumentoch,
- terciárne pre použitie pri definovaní a výmene dátových prvkov.

PS bude výkonne priamo posudzovať konkrétne pojmy, predpokladá sa aj, že to bude časovo značne náročná, ale veľmi dôležitá činnosť.

Z diskusie je možné uviesť nasledovné:

- V začiatkových fázach činností je nutné stanoviť (finalizovať) štruktúru pojmu, t.j. jeho jednotlivé položky (časti) – predpokladaným základom je glosár MF SR.
- Je potrebné stanoviť kategorizácie jednotlivých terminologických oblastí, aby bolo možné pojmy triediť a zoskupovať.
- Podľa zástupkyne JÚ SAV existujú rôzne druhy kategorizácie, a to nielen podľa obsahu, ale aj podľa rôznych jazykovedných metodík.
- Zástupca SISp uviedol, že je potrebné si stanoviť prioritné oblasti, rozsah predpokladaného množstva pojmov resp. činnosti, ktoré sa vykonajú ešte počas roku 2009, a ďalej pripraviť plán na ďalšie roky.
- Podľa zástupcu MF SR existuje množstvo terminologických zdrojov, ktoré je potrebné vziať do úvahy (nielen glosárov, ale aj modelovania napr. dátových prvkov, trendom podľa EÚ je tvorba ontológií), a je potrebné stanoviť si „hlbku“, do ktorej sa budú pojmy rozoberať (najmä na základe účelu použitia).
- Predpokladá sa, že členovia budú pokrývať rôzne terminologické oblasti a v každej bude existovať konkrétny koordinátor.

3. Prezentácia webového nástroja pre tvorbu glosára

Zástupcovia FMFI UK prezentovali webový nástroj, ktorý navrhli v súvislosti s vypracovávaním úlohy pre MF SR, ktorej cieľom je analýza pojmov v oblasti informačnej bezpečnosti.

Nástroj okrem priamej práce s jednotlivými pojmami umožňuje aj exporty v podobe, ktorá je harmonizovaná s glosárom MF SR. Nástroj bude prístupný všetkým členom PS7.

MF SR očakáva všeobecnú použiteľnosť a dostupnosť prípadného terminologického nástroja, ktorý bude oficiálne podporovať, nakoľko predpokladá zmenu glosára MF SR z prioritnej písomnej podoby metodického pokynu na elektronickú (on-line). Tento postup je dôležitý aj v súvislosti s používaním takéhoto glosára, pretože sa predpokladá, že bude obsahovať niekoľko tisíc výrazov.

Závery:

1. Členovia PS7 zašlú návrhy možných kategórií na členenie pojmov.
T: 29. 5. 2009
2. Členovia PS7 navrhnu svoje zaradenie do jednotlivých terminologických oblastí, ktoré spadajú do ich kompetencie. Návrhy sú iniciatívne a nepodliehajú žiadnej v súčasnosti definovanej kategorizácii.
T: 29. 5. 2009
3. Členovia PS7 zašlú pripomienky k štruktúre položky pojmu (podľa glosára MF SR).
T: 29. 5. 2009
4. Členovia PS7 zanalyzujú dostupné informácie a zašlú zoznamy, prípadné aj samotné znenia, zdrojov, o ktoré je vhodné sa v rámci činnosti PS7 opierať.
T: 29. 5. 2009
5. MF SR zaradí zástupcov MDPT SR a MK SR ako riadnych členov PS7.